

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 34 SAYI : 377 EKİM 2021

**Elektrik Mühendisleri
Odası İzmir Şubesi Adına**

Sahibi
Şebnem SEÇKİN UĞURLU

**Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü**
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA

Yayın Komisyonu
H. Anni GÜNDÜZ
İsmail KAYA
Mehmet GÜZEL
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA
Gülter Gülden KÖKTÜRK
Mahir ULUTAŞ
Egemen AKKUŞ
Eren İPEK
Olkan AKÇAY
Mehmet PAKDİL

Yayına Hazırlayan
Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER
Kahraman YAPICI
Yönetim Yeri
EMO İzmir Şubesi
Kazım Dirik Mah.
Üniversite Cad. 374/1 Sk.
No:1 Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü
Yerel Süreli Yayın
Ayda bir yayınlanır

Baskı
Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi
09.10.2021

Basım Adedi
500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur. EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollarını.

Fosil Kaynak Krizi Kapıda... ENERJİDE ACİL EYLEM PLANI UYGULANMALI

Geçtiğimiz ay, uzun süre sonra ilk yüz yüze etkinliğimizi salgın önemleri altında gerçekleştirebildik. Yangın ve Deprem Sempozyumu'nda bir araya gelerek, afet önleyici önlemlere ilişkin yeni bilimsel ve teknolojik gelişmeleri tartışma olanağı bulduk. Şube çalışmalarını kapsamında ise uzun süre sonra gerekli önlemler alıp, yüz yüze üye toplantıları düzenleyerek, sorunların çözümlerine yönelik fikir alışverişini yapabildik.

Dünya genelinde ise aşılmanın artmasıyla hayat olağan akışına dönmeye başlıyor. Bu gelişmeye paralel olarak, salgın döneminde baskılanan ekonomik büyüme oranları eski seviyelerine dönerken, enerji ihtiyacı da hızla artmaya devam ediyor. Enerji talebindeki daralma nedeniyle hayata geçirilmeyen yatırım projelerinin yarattığı boşluk, arz-talep dengesini sarsıyor.

Günümüzde kömür ve doğalgazla başlayan, sonrasında akaryakıt ve elektrik enerjisi ile devam eden bir "enerji krizi" yaşanıyor. Birincil enerji kaynaklarındaki arz daralması kaynaklı fiyat artışları, Çin'den başlayan ve yayılma ihtimali bulunan yeni bir enerji krizinin sinyallerini veriyor. Kömür üretimindeki azalma nedeniyle Çin'de bazı bölgelerde saatlik elektrik kesintileri uygulanıyor. Benzer şekilde Rusya gibi doğalgaz üreticisi ülkeler, bu kaynağı yeniden stratejik bir araç olarak kullanma eğilimine girdiler. Alım anlaşmalarındaki şartları zorlaştırmaya, fiyatları yükseltmeye çalışıyorlar. Türkiye'nin Azerbaycan'la olan ve geçtiğimiz yıl biten doğalgaz alım anlaşması henüz yenilenmedi. Gelecek yıl bitecek olan Rusya ile yapılacak yeni alım anlaşmasında oluşacak şartlar ise belirsizliğini koruyor. AB'den ayrılma sürecindeki İngiltere'de lojistik sektöründe çalışan yabancı işçilerin çalışma izinlerinin iptal edilmesiyle başlayan akaryakıt krizi, salgın döneminde indirim yapılan İtalya gibi kimi ülkelerde ise yüksek oranlı zam yapılması, enerji krizi tablosunu tamamlıyor.

Ülkemizde ise bu yıl kuraklık nedeniyle hidrolik kaynakların elektrik üretimindeki payı ciddi oranda azaldı. Güneş ve rüzgara dayalı üretim kapasitesi de yeterli büyüklükte olmadığından, elektrik enerjisi talebini büyük ölçüde, kömür ve doğalgaz gibi fosil kaynaklarla karşılamak zorunda kalacağız. Şüphesiz bu krizi, elektrik üretimini ciddi ölçülerde güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir kaynaklara kaydıran ülkeler rahat atlatacaktır. Enerjisini yüksek oranda yenilenebilir kaynaklardan üreten, aynı zamanda ulaşım ve taşımacılıkta da elektrik kullanımını artırabilen, sanayide enerji verimliliği önlemlerini alan ekonomiler, öngörülenden daha fazla büyüyecektir.

Gelişen, kalkınan, krizlerden az etkilenen bir ülke için, Odamız ve birliğimiz TMMOB, enerji bağımsızlığı, yerli ve yenilenebilir kaynakların önemine uzun yıllardır vurgu yapmaktadır. İtirazlarımıza rağmen, Rusya ile yapılan "kullan yada öde" olarak özetlenebilecek doğalgaz anlaşmalarının da etkisiyle doğalgaz ve ithal kömür kullanan santrallara verilen fiyat ve alım garantileri; ülkemizdeki yenilenebilir enerji yatırımlarının önündeki en büyük engeli oluşturmuştur.

Neo-liberal ekonomi politikalarının da etkisiyle ülkemiz; bu krize hazırlıksız yakalanmak üzeredir. Ekonomik sorunları, işsizlik ve hayat pahalılığını artırma potansiyeli yüksek olan bu yeni kaynak krizini aşmak için uzun yıllardır vurguladığımız gibi "planlı" enerji yönetimine geçilmelidir. Sanayide verimliği yükselterek, ekonomimizin genel enerji yoğunluğunu azaltmak için enerji canavarı demir çelik, çimento gibi sektörler yerine katma değerli alanlardaki yatırımı teşvik edecek bir ekonomi anlayışına geçilmelidir. "Yenilenebilir, sürdürülebilir bir ekonomi" için düşük maliyetli yerli ekipman geliştirilmesi de dahil olmak üzere, başta çatı ve bina yüzeyleri olmak üzere yüksek güneş enerjisi potansiyelimizin değerlendirilmesi gerekir. Büyük şirketlerin çatışan çıkarlarının kamu tarafından dengelendiği enerji yönetimi anlayışının terk edildiği, kamu yararına gözetilen, yenilenebilir kaynaklara dayalı tüketim noktasında enerji üretimi yapılmasına olanak sağlayan "dağıtık" enerji üretim tesislerinin yaygınlaşmasını sağlayacak, fosil kaynak bağımlılığını sistematik olarak geriletecek bir "acil eylem planı" hazırlanmalıdır.

Şebnem Seçkin Uğurlu
EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı